

2013-11-05

Dnr 2013:1530

Rapport från utredningstjänsten

TYPFALL BARNFAMILJ

En barnfamilj som bor i Gävle med 2 barn, och där hon tjänar 35 000 i månaden och han tjänar 24 500, på vilket sätt skulle deras ekonomi påverkas av s v resp. mp budget? (jämfört med alliansregeringens budget 2014)

Familjen bor i villa med ett taxeringsvärde på 2 miljoner, de åker utomlands 1 gång per år till Turkiet, och de flyger till Norrland två gånger per år för att hälsa på släkt och vänner.

De har två bilar som vardera körs ca 2500 mil per år. De förbrukar ca 20 000 kw/h per år i sitt hus, och de äger ett mindre fritidshus i Dalarna med ett taxvärde på 700 000.

De brukar gå och äta på hamburgerrestaurang 2 gånger i månaden med barnen. De använder RUT avdrag en gång per månad (2000 kr brutto) och de brukar använda

ROT avdrag för 25 000 /år. De använder även RUT avdraget till läxhjälp en gång per månad för 1000 kronor.

Var för sig vad innebär det ekonomiskt för barnfamiljen?

Inledning

I följande rapport redovisas en beräkning hur stora, för ovanstående typfallsfamilj med givet konsumtionsmönster, ekonomiska konsekvenser mätt i kronor Socialdemokraternas, Vänsterpartiet samt Miljöpartiets budgetförslag ger upphov till. Utredningstjänsten undersöker inte och värderar inte hur representativt typfallet är. Med anledning av att sådan värdering inte görs avstår utredningstjänsten från att summera de enskilda utfallen. Beräkningen avser 2014.

I bilaga 1 finns en kort metodgenomgång där förutsättningar och antaganden som ligger till grund för beräkningen redovisas.

Nedan följer de förslag, hämtade från respektive partis budgetmotion för 2014, som påverkar typfamiljens ekonomi efter det angivna konsumtionsmönstret tillsammans med ett efterföljande stycke som kommenterar förändringarna:

Socialdemokraterna

Avtrappa JSA från 40 000 kr/mån

Vänsterpartiet

Avtrappa JSA från 30 000 kr/mån

Miljöpartiet

Avtrappa JSA från 40 000 kr/mån

Jonas Edholm

Telefon: 08-7866576 • E-post: jonas.edholm@riksdagen.se

Nej till jobbskatteavdrag 5
Höjt barnbidrag 100 kr/mån per barn
Höjd restaurangmoms till 25 procent
Inget RUT-avdrag för läxhjälp

Nej till jobbskatteavdrag 5
Höjd restaurangmoms till 25 procent
Höjd koldioxidskatt med 7 öre
Inget RUT-avdrag för läxhjälp
Slopat RUT-avdrag
Begränsat ROT-avdrag till 15 000 kr per år

Nej till jobbskatteavdrag 5
Höjd restaurangmoms till 25 procent
Höjd koldioxidskatt med 24 öre
Höjd flygskatt
Inget RUT-avdrag för läxhjälp

Samtliga oppositionspartier föreslår att jobbskatteavdrag 5 inte ska införas och att det nuvarande jobbskatteavdraget trappas ned, dock från olika inkomstnivåer. Vänsterpartiets avtrappning är dock den enda som påverkar typfallets ekonomi eftersom en person i hushållet tjänar över 30 000 kronor i månaden. I tabell 1 redovisas utfallet för de olika förslagen av jobbskatteavdrag.

Tabell 1: Årligt jobbskatteavdrag, enligt respektive partis förslag, för två personer som vardera tjänar 24 500 respektive 35 000 kronor i månaden samt skillnaden mot regeringens förslag för år 2014

Kommentar	Socialdemokraterna	Vänsterpartiet	Miljöpartiet	Regeringen
Person 1 (24 500 kr /mån)	20 712	20 712	20 712	23 072
Person 2 (35 000 kr /mån)	23 061	17 295	23 061	27 269
Totalt Person 1 + person 2	43 773	38 007	43 773	50 341
Diff. mot reg.	-6 568	-12 334	-6 568	0

Socialdemokraterna föreslår i sin budget att barnbidraget höjs med 100 kronor per barn och månad. Med två barn innebär det 2 400 kronor extra per år.

Miljöpartiet inför en skatt på flygresor som utredningstjänsten beräknat till 168 kronor inom Sverige och EU och 397 kronor utanför EU. Skatten införs dock vid halvårsskiftet 2014 och för enkelhetens reduceras den ytterligare kostnaden skatten ger upphov till med 50 procent. Om fyra personer flyger tre gånger per år, 2 gånger inrikes och 1 gång utanför eu, ökar kostnaden med sammanlagt 2 932 kronor per år.

Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslår en höjning av koldioxidskatten med 7 öre respektive 24 öre vilket leder till en höjning av bensinpriset med 20 öre och ca 70 öre per liter. Givet en genomsnittlig bensinförbrukning på 0,83 liter per mil och en total körsträcka på 5 000 mil per år innebär en höjd koldioxidskatt på 7 öre och 24 öre kostnaden ökar med 1 000 kronor respektive 3 500 kronor per år.

Vad gäller en höjning av momsen på mat som serveras på restaurang finns ingen studie som undersöker enkom snabbmatsrestauranger. Utredningstjänsten utgår från en aktuell studie från Konjunkturinstitutet som finner att momsens reduktion sänkte priset med 2,2 – 2,7 procent. Den högre siffran i intervallet används ef-

tersom det är troligt att priserna sjönk mer hos snabbmatsrestauranger. Räknar man med ett genomsnittligt pris på 60 kronor per måltid och 24 restaurangbesök per år ökar kostnaden totalt med 156 kronor.

Samtliga partier avisar att läxhjälp ska inkluderas i RUT-avdraget. Vänsterpartiet vill avskaffa RUT helt och begränsa ROT-avdraget högst 15 000 kronor per år. Det är inte helt klart hur konsumtionen av RUT-tjänster skulle påverkas av att RUT-avdraget avskaffades (inklusive LÄX-RUT). Det skulle möjligtvis innebära att man helt upphörde med att köpa sådana tjänster eller att man upphör delvis men köper resten av tjänsterna på den svarta marknaden och att hushållet utför en del av tjänsterna själva.¹

Således behöver inte ett avskaffat RUT innebära att hushållen får det sämre i termer av pengar men i den mån dessa tjänster ersätts med hushållens egen produktion minskar tidsutrymmet för hushållen att genomföra andra aktiviteter. Således, beroende på hur konsumtionsmönstret påverkas, uppstår ett intervall där kostnadsförändringen sträcker sig mellan noll kronor till 12 000 kronor för Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag och från noll kronor till 36 000 kronor för Vänsterpartiets förslag.² Vad gäller ROT-tjänster torde konsumtionen påverkas måttligt och därför beräknas Vänsterpartiets förslag innebära en kostnadsökning på 10 000 kronor.

Bilaga 1

Jobbskatteavdrag

Samtliga oppositionspartier säger nej till det femte jobbskatteavdraget och föreslår att det nuvarande jobbskatteavdraget ska trappas ned, dock från olika nivåer av inkomst.

¹ I Prop. 2006/07:94 anges att utgångspunkten för vilka tjänster som ska berättiga till reduktion bör vara sådana som hushållen antingen skulle utföra själva eller köpa in svart. Skulle hushållen utföra tjänsterna själva kan det innebära att man på marginalen minskar sitt arbetsutbud och därmed sin inkomst.

² I typfallsbeskrivningen går det utläsa att RUT till läxtjänster uppgår till 12 000 kr per år (1000 * 12) och andra RUT-tjänster uppgår till 24 000 kr per år (2000 * 12).

Miljöpartiet föreslår att jobbskatteavdraget trappas från 40 000 kronor i månaden. Socialdemokraterna föreslår en likadan konstruktion medan Vänsterpartiets avtrappning sker från 30 000 kronor i månaden.

Jobbskatteavdraget har beräknats utifrån kommunalskatten 2013 i Gävle kommun, 33,02 procent.

Bensin- och energipris

En höjning av koldioxidskatten får direkt genomslag på bensinpriset. Miljöpartiets höjning av koldioxidskatten med 24 öre leder till att bensinpriset till slutkund ökar med 70 öre och Vänsterpartiets höjning med 7 öre leder till att priset ökar med 20 öre.

Utredningstjänsten utgår i beräkningen från genomsnittsförbrukningen för genomsnittsbilen i Gävle som är 0,83 liter bensin per mil.³

I den mån boendet är uppvärmt med exempelvis eldningsolja skulle en höjd koldioxidskatt även påverka hushållets uppvärmningskostnad. Utredningstjänsten utgår från att huset är eluppvärmt eftersom detta är mest förekommande.

Flygresor

I Miljöpartiets budgetmotion för 2014⁴ anges att skatteintäkterna från en flygskatt är tänkt att uppgå till 3 450 miljoner kronor från år 2015. I motionen säg dock inte hur flygskatten är tänkt att tas ut. I budgetmotionen för 2013 uppges att en flygskatt som ska kompensera för den del av flygets klimatpåverkan som inte täcks av utsläppshandeln och beräknas totalt uppgå till ca 3 300 miljoner kronor från år 2015. Utredningstjänsten räknar om de nivåer som är angivna i budgetmotionen för 2013 för att matcha den totalkostnad (3 450 miljoner kronor) som nämns i budgetmotionen för 2014. Avgiften baseras på flygets koldioxidutsläpp och blir cirka 110 kronor per enkel resa inom Sverige och Europa, samt 270 kronor per enkel resa utanför Europa⁵. Från denna fördelning skulle den föreslagna flygskatten i Miljöpartiets senaste förslag uppgå till ca 162 kronor per enkel resa inom Sverige och EU och till ca för inrikes resa och 397 kronor utanför EU beräknat på antal resor som gjordes från svenska flygplatser till olika destinationer år 2012, enligt Trafikanalys⁶. Se tabell 2. Observera att detta förmodligen inte är en korrekt bild av Miljöpartiets flygskatteförslag.

³ Uppgifter hämtade från SCB och RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet) – Körsträckor och bränsleförbrukning. <http://projektwebbar.lansstyrelsen.se/rus/Sv/statistik-och-data/korstrackor-och-bransleforbrukning/Pages/default.aspx> (Hämtat 2013-11-06)

⁴ http://www.mp.se/sites/default/files/mp_budgetmotion_hosten_2013.pdf

⁵ Se http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Motioner/Nya-jobb-i-ett-modernare-Sveri_H002Fi303/

⁶ Se Luftfart 2012, <http://www.trafa.se/sv/Statistik/Luftfart/>

Tabell 2: Antal flygresor år 2012 inom Sverige, till EU och destinationer utanför EU, samt beräknade intäkter från en tänkt flygskatt olika nivåer per kategori, miljoner kronor

	Antal resor	Total skatteintäkt från tänkt flygskatt varav skatteintäkt från tjänsteresor (vid 162 kr per inrikes resa och till EU samt 397 kr per resa utanför EU), Mkr	Total skatteintäkt från tänkt flygskatt varav skatteintäkt från tjänsteresor (vid 110 kr per inrikes resa och till EU samt 270 kr per resa utanför EU), Mkr
Antal inrikes resor/passagerare (skatt 162 kr/resa)	7 057 135	1 143	776
Antal resor/passagerare från Sverige till europeiska länder (skatt 162 kr/resa)	10 175 776	1 648	1 119
Antal resor/passagerare från Sverige till länder utanför Europa (skatt 397 kr/resa)	1 658 347	658	448
<i>Summa</i>		3 450	2 343

Källa: Trafikanalys, Miljöpartiets budgetmotioner för 2013 och 2014, utredningstjänstens beräkningar

Värt att notera är att Miljöpartiet föreslår att skatten införs först vid halvårsskiftet 2014. Utredningstjänsten väljer därför att endast beakta halva kostnaden vid typfallsberäkningen.

Restaurangbesök

Utredningstjänsten saknar underlag av vad genomsnittskostnaden är för en måltid på en hamburgerrestaurang och väljer därför, arbiträrt, att utgå från att varje måltid kostar 60 kronor.

Vad gäller prisförändringen till följd av restaurangmomsen har utredningstjänsten utgått från en studie från Konjunkturinstitutet⁷. KI använder tre olika metoder för att skatta priset förändringen. De finner att priserna inom hela restaurangbranschen har sjunkit med i genomsnitt 2,2 - 2,7 procent. Detta är sannolikt något i underkant vad gäller snabbmatsrestauranger. I rapporten redovisar KI att prisutvecklingen var mer negativ för snabbmatsrestauranger än i genomsnitt. Om prisgenomsnittet ökar med en procentenhet bland snabbmatsrestauranger ökar typfamiljens årskostnad med nästan 60 kronor.

⁷ Fördjupnings-PM Nr.13 2012. Kortsiktiga prisseffekter av sänkt mervärdesskattesats på restaurang, och cateringtjänster. Dnr 13-33-12. Konjunkturinstitutet (2012).